

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et Principis Monasteriensis Decas

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

71. Qua desperata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

1665.

*Pacem
suadet.*

rint. Hæc unius non esse conata Episcopi, sed veriùs longè aliò collimare. Atque us ita quidem moveri se, ut tametsi minùs dubitet, si quando forsan jure suo adversus Belgum utatur, infensioem sibi hostem præ Batavis neminem fore; non debeat tamen ipse hodie non probare sponsam fidem, & expectare aliquandò à Monasteriensis certioribus. Intercà suadere pacem, & honestas auctoritate conditiones; de quibus cum agetur, tamè tamè damna posse à copiis suis timeri, quod hybernandi, non pugnandi necessitatem sub hæc impositura sit tempestas hyemalis.

71.

*Qua de
sperata.*

Christophorus Bernardus, dum in Gallia & Germaniâ non tepère solùm, sed & præter omnem expectationem adversari etiam fortios experitur, aliquantisper fluctuat, armis ne hoc adhuc autumno inferenda, an in proximum Ver suspendenda sint; si fortè per id tempus, Britannum inter ac se, & Batavos, pax æqua componi posset, cujus non minùs, quam & desideratæ securitatis, ac reddendæ ipsius etiam *Boreuloæ* spem, Gallia proximam faciebat. Postquam verò in Batavis id frustra tentari compertum habet, & hinc urgetur à fœderis Anglicani fide, & inde ab onere immenso, si per hyemem in solo Principatu suo hospitaretur tantus miles, belli prosecutionem decernit; è re Patriæ ratus, si in hostico hyberna agat, ac tutiùs fore, si quic-

*C. Bern.
bellum
prosequitur.*

tem Marte quærat; Nunquam enim majorem affulgere spem æquæ pacis, quam cum ferio bellum geratur; Neque in eo frustrari posse, qui Caroli Regis potentia inniteretur, nec favores Ludovici desperaret.

Ergo postridiè Iduum Septembris ad Confæderatos Belgarum Ordines litteras scribit, *Causas evulgat.* quibus vindicantis belli causas explicabat. Hæc erat earum summa. *Futuros indubiè memores commercij litterarum anni superioris. Et quanquam speraverat, nequidquam hostiliter machinatuos, cum res Frisia Orientalis, non Aurice tantum & Ratisbone, sed & operâ Brabeckij Decani, coram ipsius etiam Reip. Delegatis Haga, de novo composita esset; ut ipsa nuper Hollandia, quando ad sumptus belli Anglicani contribuendos, Occidentalem Frisiam adigere voluit, sponte sit fassa, tantummodo forma cujusspiam pretextum defuisse. Dolere tamen eo pro dolor! insperatam irrupisse flammam, ut pro illatis tunc injuriis, damnisq; congruam hodie satisfactionem & in posterum securitatem debeat postulare. Eo fine confugere se ad DEUM, concessaq; ejusdem propitiatione potentium sociorum auxilia; ac singula præparare, quæ asequendo huic scopo necessaria videbuntur. Non unâ de causâ ad id moveri.*

Immiscuisse se Ordines, controversiæ Liöchtensteinianæ, Cæsaris ac Tribunalium Imperij
X x 2 *judicio*

judicio terminata, & executionis commissioni, nullo iure ad Remp. pertinenti. Perperam tutatos Frisum, Imperii Principem, contra Imperatoris decreta, & sub clausula parata executionis ac constituti possessori, ab ipsius pactam sponte transactionem.

Aggressos hostiliter Casarem, Romanum Imperium, & inprimis Circulum Westphalia, ipsumque se, Principem vicinissimum & Directorem. Principatum Monasterium sem ad aliquot milliarium spatia violento transitu infestasse, in eorumque hospitibus ad libitum designata; fluvios & amplexibus stratos; comitatum velut in hostico imperatorum expilatas Nobilium aedes; spoliatum, pulsatumque, inustum ignibus in agro colonum; devastatas domos & villas; partim etiam exusta: Quin nec ipsi DEO pariter effracta vi templa, raptumque quidquid obvium fuerit, praeter ipsa, imò crucem unius Salvatoris nostri IESU CHRISTI, peiore quam Turcarum barbarie, contumacitans; ipsasque sacratissimas hostias, quas potior Orbis Christiani pars summo cum honore veneretur, sacrilege profanatas.

Aufos denique in ipsis Imperii terris, arcem Dylemanam, armata manu obsidere, tormentisque ac moribus furiosius oppugnare, ac tandem praesidiarios Monasterienses, qui Caesaris & Imperii nomine fortalitium possidebant, post vulnere, necesque diversorum expellere, ac suo statum praesidio firmare; atque etiam ad maiorem Germanica nationis contemptum illud hodie dum continuari.

Et haec omnia patrata esse, priusquam vel terminis ex aere debito solutus, aut pecunia praesens oblata esset. Allegatum cum errore juris axioma: Oblatione pigus solvi;

solvi ; realem eam , non verbalem , legibus requiri.

Nec idcirco Ordinum interfuisse, quod argentum priore termino solvendum, & partem secundi corrogassent ; cum enim compositio Ratisbonensis multo tolerabilior Oest-Frisie, utiliorq; fuerit, haud fuisse istiusmodi sollicitudine opus ; ac propterea praestitisse, si vel suas ipsi pecunias retinuisent, vel cessantis alicujus lucri exegissent supplementum, quam ut ab orsu tele tam exitiosa, privatam duntaxat sui, non Frisij Principis utilitatem aucuparentur.

Oest-Frisiam semper ab Ordinibus oppressam esse. In eam ipsos Mansfeldicum olim, & Hassicum nuper exercitum introduxisse. Praesidiis suis Embdam firmasse & Lierorthum, nota Imperij munimenta. Continuas fovisse Comitum inter & subditos dissensiones. Abusu tutelae quasivisse dominatum, & qualis post publicam in Germania pacem hactenus audita non fuerit, hostilitatem sibi & ipsi Imperio intulisse.

Eam se offensionem, oppressionemq; tolerasse tunc quidem patienter, quando praemissis jam contra communem Christiani nominis hostem copiis suis, ipse ex Imperij totius voluntate, ad iter Hungaricum se parabat, & in aliud tempus rejecisse.

Ad haec Ordines mox ab expugnatâ arce Dylerianâ virulentas Caesari litteras exarasse, ad augendam sui contumeliam jam antè, quam Majestati suae reddi potuerint, publico typo divulgatas.

Dynastiam insuper Borculoanam ab anno seculi decimo sexto, aliâq; plura loca, quae Monasteriensis Principatus sint, injustis armis occupata, detentaq;. Tot injuriis necdum saturos, eodem superiore anno summam postulasse flo-

renorum quidecies centenorum millium, & ni solutio brevi succederet, executionem comminatos; quacum exitio suorumq; subditorum certe fuisset subsecuta, nisi bellum interea Britannicum intercidisset.

Suum contra se Monasterium obdurasse, jacturâ Diocesis multarum myriadum, & ipsius Civitatis aliquot centenorum millium Imperialium nummorum.

His diebus contemplatione sui raptos in vincula ad Ordines Gelriae, Orthodoxos quosdam & insontes, tormentisq; horrendum adeo subjectos, ut eorum alter inter cruciatum extinctus sit; ac deinde sparsim in Vulgus, subreptos à se homines istos, qui nefarie proderent, succurrerentq; tribus in locis Doesburgum & Arnhemium Civitates. Palam contradicat tam enormi injuria, ac pro se reservet ultioni.

Voluisse hac enuclearius significare, non tam ut Orthodoxo testetur innocentiam suam, quam uti confidit Ordines eò promptius curaturos, ut absq; morâ satisfacta restitutio, & in futurum indemnitas praestetur.

Eorum mentem cum hoc-ipso, qui litteras perfert, Turbicine expectari, quò certius praeaveant incommodis, quae alioquin inevitabili casu subsequenter. Fuisse namq; militiam esse, ad hunc finem ut agat; & conferre severam in eos, quorum prima offensus, oppressioq; & contumacia tot injuriis ac hostilitates, istiusmodi malis iniuriam & causam dedere.

Nec mirentur Ordines hunc scribendi modum, cum ei par sit, quem vigesima nonâ Aprilis ipsi formaverunt anno superiore. Tandem subdit Martem suam nullius vel Religioni vel libertati obfuturum, sed eò tantam intendi,

tendi, ut constantem posthac cum unitis Provin- 1665.
ciis quietem assequatur.

73.
Easdem
significat
Caesari.
Alteras sub idem tempus ad Caesarem mit-
tit; quibus easdem vindictæ causas non mi-
nùs exprimit, quam vel indè magis exagge-
rat, tam iniqua passum se, quando tum in
exequendâ Caesaris Commissione, tum susce-
ptâ in Eiusdem & Imperij totius bonum, ex-
peditione Hungaricâ occupabatur: Cumque
aperit fœdus *Anglicanum*, excusat hæcenus
non indicâsse, quò secretiùs haberet, evita-
retque, ne præcedentis anni exemplo, ab ista
denuò viciniâ opprimi contingeret impar-
tum.

74.
Lustræ
exerci-
tum.
Legiones
Equæ-
stres.
Certus igitur in hostico nunc hybernare,
exercitum lustrat, & has initiò numerat Le-
giones. Equestres inter *prima* erat ipsius
Christophori Bernardi prætoria. *Secunda*
Campi - Mareschalli Principis Hasso-Hom-
burgensis. *Tertia* Generalis vigiliarum Præ-
fecti *Gorgassij.* *Quarta* Comitum *d' Offerij;*
ac deindè Chiliarchorum: Quinta *Postij;*
Sexta *Lutzovij.* *Septima* *d' Arbej.* *Octava*
Comitis de Efferen. *Nona* *Bartholdi.* *De-*
cima *Korffij.* *Undecima* *Brabeckij.* *Duo-*
decima *Meinardi Hagij & Gosci.* Turmas
ut minimum octo singulæ, & nonnullæ etiam
plures numerabant. Ad has accedebat nu-
merosior desultoriorum Legio *Wolffrans-*
dorjica.